

A Study of Naming Chinese Shop Signs in Sing Buri Province

Jirarat Ketphoom; Puthep Prapagorn¹

Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University,
Lopburi 15000 Thailand Email: puthep.p@lawasri.tru.ac.th

(received 10 December 2024) (revised 13 February 2025) (accepted 3 March 2025)

Abstract

Sing Buri Province is renowned for its cultural heritage, particularly the legendary heroism of the Bang Rachan villagers, which is widely known among the Thai people. The province has a significant population of Thai-Chinese residents, primarily engaged in business within urban areas. This research aims to 1. Survey Chinese-language shop names in Sing Buri Province. And 2. Analyze the linguistic structure and word formation of shop name signage. The study focuses on four districts: Mueang Sing Buri, In Buri, Phrom Buri, and Khai Bang Rachan. A field survey was conducted, collecting data from a total of 51 Chinese-language shop signs. The research methodology involved on-site data collection using a structured survey form. The findings indicate that: 1. The most common type of Chinese-language shop names in Sing Buri Province belongs to restaurants and beverage shops. 2. The most frequently used naming structure is the compound structure, incorporating elements such as personal names, family names, business types, organizational forms, transliterated words, auspicious words, and location indicators, accounting for 76.47% of the shop names. The second most common structure is the single-word structure, found in 12 shop names, representing 23.53% of all collected signs. Regarding the color of shop sign lettering, the most popular colors are gold or yellow, white, and red, each carrying distinct symbolic meanings. Additionally, most shop names are written in traditional Chinese characters, with a right-to-left and top-to-bottom reading order. Many shop names include auspicious words to convey blessings for business prosperity.

Keywords: Shop name structure; Sing Buri Province; Shop Signs; Chinese

¹ Corresponding Author

การศึกษาชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดสิงห์บุรี

จิรารัตน์ เกตุพุ่ม ภูเทพ ประภากร²

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี 15000 ประเทศไทย

อีเมล puthep.p@lawasri.tru.ac.th

วันรับบทความ 10 ธันวาคม 2567 วันแก้ไขบทความ 13 กุมภาพันธ์ 2568 วันตอบรับตีพิมพ์บทความ 3 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

จังหวัดสิงห์บุรีเป็นจังหวัดที่มีทุนทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง อันเป็นที่รู้จักของประชาชนชาวไทย คือ เรื่องราววีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน พื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีมีชาวไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่และประกอบธุรกิจในเขตเมืองเป็นจำนวนมาก งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อสำรวจชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดสิงห์บุรี และ 2. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาและการประกอบคำของป้ายชื่อร้านค้า ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ศึกษาคือ พื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภอมั่นบุรี อำเภอพรหมบุรีและอำเภอบางระจัน โดยลงพื้นที่สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีน ทั้งหมด 51 ร้าน วิธดำเนินการวิจัยคือลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีน โดยใช้แบบบันทึกการสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า 1. ชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ชื่อร้านค้าที่มีจำนวนมากเป็นอันดับแรก คือ ชื่อร้านอาหารและเครื่องดื่ม และ 2. โครงสร้างชื่อร้านค้าในจังหวัดสิงห์บุรีนิยมใช้มากที่สุดคือ โครงสร้างแบบผสม โดยมีการใช้คำบอกชื่อคน เช่น คำบอกกิจการ คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ คำทับเสียง คำมงคลและคำบอกสถานที่ โดยคิดเป็นร้อยละ 76.47 และอันดับถัดมาคือโครงสร้างเดี่ยว มีจำนวน 12 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 23.53 ของป้ายร้านค้าทั้งหมด สัตว์อักษรของป้ายชื่อร้านค้าที่นิยมมากที่สุดคือ สีทองหรือสีเหลือง สีขาวและสีแดง ซึ่งแต่ละสีมีความหมายที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าร้านค้าส่วนใหญ่มักตั้งชื่อร้านด้วยอักษรจีนตัวเต็ม มีลำดับการอ่านจากขวาไปซ้ายและบนลงล่าง และใช้คำมงคลในการตั้งชื่อร้าน เพื่อสื่อถึงการอวยพรให้กิจการรุ่งเรือง

คำสำคัญ โครงสร้างชื่อร้านค้า จังหวัดสิงห์บุรี ป้ายชื่อร้านค้า ภาษาจีน

1. บทนำ

นักวิชาการไทยสันนิษฐานว่า ชาวจีนเริ่มอพยพมาประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเพื่อค้าขายมาจนกระทั่งสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เนื่องจากช่วงสมัยนั้นประเทศจีนเกิดปัญหาความแห้งแล้งและอดอยาก ชาวจีนจึงอพยพเข้ามาประเทศไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่ แต่จิว แคะ ไหหลำ และฮกเกี้ยน คนไทยเชื้อสายจีนมีประมาณ 10.4 ล้านคนในประเทศไทยหรือร้อยละ 15 ของประชากรทั้งประเทศ และยังมีอีกจำนวนมากไม่สามารถนับได้ เพราะกลมกลืนไปกับคนไทยแล้ว (Rungbanjit et al.,

² ผู้ประพันธ์บรรณกิจ

2019) โดยชาวจีนบางส่วนมีการหล่อหลอมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับคนไทย โดยเฉพาะจากความสัมพันธ์ในลักษณะการแต่งงาน ซึ่งหมายถึงความผสมกลมกลืนทั้งภาษา วิถีชีวิต โลกทรรศน์ ความเชื่อระหว่างสองวัฒนธรรมที่ดำเนินอย่างเป็นธรรมชาติและอย่างต่อเนื่อง ซึ่งชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นหลังยังคงสืบสานวัฒนธรรมประเพณีจีนของบรรพบุรุษมีการถ่ายทอดเผยแพร่วัฒนธรรมจีนสู่ลูกหลานรุ่นต่อรุ่น (Phisetsakunwong, 2021)

Rungbanjit et al (2019) กล่าวว่าชาวจีนแต้จิ๋วและชาวจีนแคะ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าชาวจีนฮากกา (客家) อพยพมาจากตอนเหนือของมณฑลกวางตุ้ง ชาวไหหลำอพยพ (海南) ส่วนชาวจีนฮกเกี้ยน อพยพมาจากมณฑลฝูเจี้ยน (福建) เมื่ออพยพเข้าสู่ประเทศไทยแล้ว ชาวจีนนิยมตั้งรกรากบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ชาวจีนรุ่นแรกเริ่มก่อร่างสร้างตัวด้วยการประกอบอาชีพกรรมกร ด้วยความวิริยะอุตสาหะ จึงพัฒนามาทำการค้าจนร่ำรวย ปัจจุบันนี้กลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยประสบความสำเร็จด้านธุรกิจอย่างมาก และมีกิจการการค้ากระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทยมีหลายประเภท โดยเฉพาะด้านการค้า ร้านค้าแต่ละร้านมักเขียนชื่อร้านค้าเป็นภาษาจีน

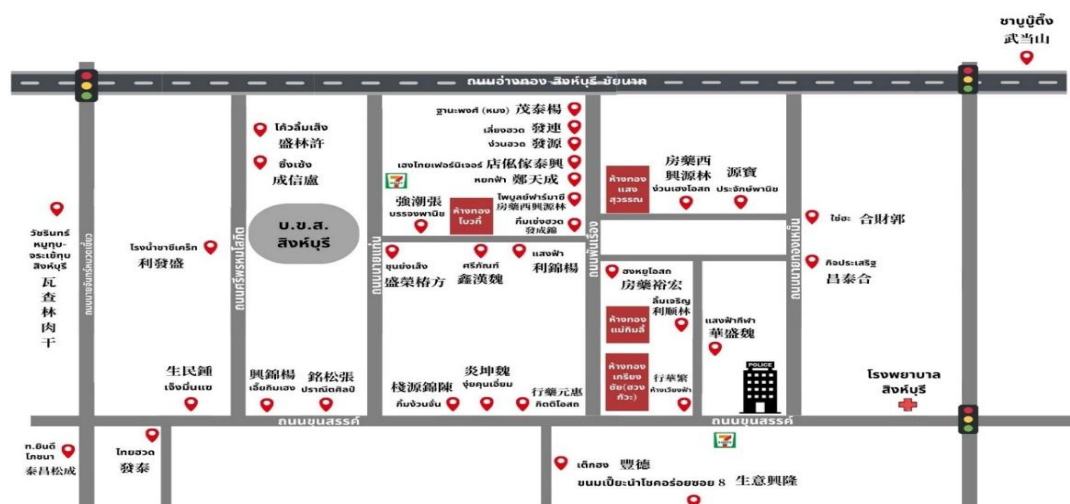
ภาษาจีนบนป้ายชื่อร้านค้ามีความสำคัญทั้งภาษาและวัฒนธรรม กล่าวคือ ในทางภาษาป้ายชื่อร้านค้าบ่งบอกชื่อธุรกิจ ประเภทของธุรกิจให้กับบุคคลทั่วไปหรือลูกค้าที่มาใช้บริการ ส่วนทางวัฒนธรรม ป้ายชื่อร้านค้าเป็นสิ่งที่บ่งบอกตัวตนความเป็นจีน สะท้อนความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิตของชาวจีนในอดีต ป้ายชื่อร้านค้าจึงมีบทบาทและมีความสำคัญที่สะท้อนภาพรวมทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม ป้ายชื่อร้านค้าไม่ได้เป็นเพียงแค่ป้ายชื่อที่ใช้สื่อถึงคำเรียกชื่อร้านค้าเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีความซับซ้อนของการใช้คำ และโครงสร้างทางภาษาที่สะท้อนความหมาย ความเชื่อและเรื่องราววิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับตระกูลแซ่ของชาวไทยเชื้อสายจีนที่พบในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี อำเภอดำรงวิทยารัษสวดี จังหวัดสิงห์บุรี โดยผู้วิจัยสรุปตระกูลหรือแซ่ที่ค้นพบ ได้แก่ แซ่ตั้ง (陳) แซ่ลิ้ม (林) แซ่เล่า (劉) แซ่จู้ (魏) แซ่เอี้ยะ (楊) แซ่ไค้ว (許) แซ่แต้ (鄭) แซ่โจว (鄒) แซ่ฮั้ง (黃) แซ่เต็ก (德) แซ่เตีย (張) แซ่เอ็ง (翁) แซ่ก้วย (郭) แซ่โล้ว (盧) แซ่โซว (蘇) ซึ่งแซ่บางแซ่จะปรากฏอยู่บนป้ายร้านค้าด้วยเช่นกัน

จังหวัดสิงห์บุรีมีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร และเป็นส่วนหนึ่งในโครงข่ายเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างภูมิภาค มุ่งองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเสาหลักในการดำเนินชีวิต ทั้งยังมีทุนทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง อันเป็นที่รู้จักของประชาชนชาวไทย คือเรื่องราววีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน นอกจากนี้ยังเป็นจังหวัดเมืองรองที่ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีไทยแบบผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีมีประชากรชาวไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่ในเขตเมืองเป็นจำนวนมาก ซึ่งในพื้นที่อำเภอสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรีเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุด 3 ลำดับแรก และพื้นที่อำเภอดำรงวิทยารัษสวดีเป็นพื้นที่ตั้งของ เรื่องราววีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน ซึ่งถือว่าเป็นดินแดนที่มีคุณค่าทางจิตใจของชาวสิงห์บุรี

จากสภาพปัญหา ความสำคัญและความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงตั้งคำถามการวิจัยไว้ว่าเพราะเหตุใดร้านค้าเหล่านั้น จึงตั้งชื่อร้านค้าเช่นนั้น และชื่อร้านค้าเหล่านั้นมีความหมายอย่างไร สะท้อนถึงคุณสมบัติหรือ

ลักษณะเด่นของธุรกิจการค้าอย่างไร ด้วยเหตุนี้จึงได้สังเกตเห็นปัญหาการวิจัยที่สำคัญ 2 ประการคือ 1. ชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดสิงห์บุรีกระจายตัวกันไปตามแหล่งที่ตั้งของร้าน ทำให้ข้อมูลที่สำคัญสืบหาได้ยาก จึงควรมีการรวบรวมและสำรวจอย่างเป็นระบบ และ 2. ลักษณะ โครงสร้างการตั้งชื่อร้านค้าเหล่านั้นมีจุดเด่นเช่นไร สามารถสะท้อนภาพการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยเชื้อสายจีนในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีได้มากน้อยเพียงใด รวมถึงตระกมลแซ่ที่ปรากฏมีความแตกต่างกันหรือไม่

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีน โดยมีการลงพื้นที่สำรวจป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนที่ปรากฏในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรีและอำเภอด่านช้าง ซึ่งจากการลงสำรวจพื้นที่ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าทั้ง 4 อำเภอดังกล่าว มีชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและประกอบธุรกิจการค้าเป็นจำนวนมาก โดยมุ่งเน้นวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาและการประกอบคำในภาษาจีนที่ปรากฏบนป้ายชื่อร้านค้า

ภาพที่ 1 แผนที่ร้านค้าในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี จำนวน 38 ร้าน (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)

ภาพที่ 2 แผนที่ร้านค้าในพื้นที่อำเภออินทร์บุรี จำนวน 9 ร้าน (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)

ภาพที่ 3 แผนที่ร้านค้าในพื้นที่อำเภอพรหมบุรี จำนวน 2 ร้าน (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)

ภาพที่ 4 แผนที่ร้านค้าในพื้นที่อำเภอค่ายบางระจัน จำนวน 2 ร้าน (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือทำให้ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนได้เข้าใจถึงค่านิยม วัฒนธรรมความคิด ความเชื่อในการตั้งชื่อร้านค้าภาษาจีนและเข้าใจโครงสร้างป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนมากขึ้น ดังนั้นการศึกษาป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนจึงมีคุณค่าและมีประโยชน์ทั้งในการพัฒนาการใช้ภาษาจีน เช่น การใช้ ภาษาจีนในแวดวงทางธุรกิจ

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดสิงห์บุรี
- 2.2 เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาและการประกอบคำของชื่อร้านค้าภาษาจีน

3. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา วิเคราะห์ป้ายร้านค้าภาษาจีนในช่วง 1 ทศวรรษที่ผ่านมาพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นการศึกษาความหมาย โครงสร้างการเรียงตัวอักษรจีนบนป้ายเป็นหลักเช่นเดียวกัน แตกต่างกันไปตามลักษณะพื้นที่และตระกูลแช่ที่พบ สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 4 กลุ่มตามลักษณะพื้นที่ ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับป้ายภาษาจีนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยงานวิจัยของ Phattharasiroj et al. (2023) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “การสำรวจและวิเคราะห์ป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดขอนแก่น” วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า ร้านค้าประเภทร้านขายของชำและเบ็ดเตล็ด เป็นกิจการที่มีการตั้งชื่อร้านด้วยภาษาจีนมากที่สุด ร้อยละ 28.17 เมื่อทำการวิเคราะห์ พบว่า โครงสร้างชื่อร้านค้าที่นิยมใช้มากที่สุดคือ โครงสร้างชื่อร้านที่มีองค์ประกอบโครงสร้างผสม ร้อยละ 50.7 ของป้ายที่สำรวจ

กลุ่มที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับป้ายภาษาจีนในพื้นที่ภาคกลาง งานวิจัยที่น่าสนใจพบงานวิจัยของ Phisetsakunwong (2021) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “ความหมายที่สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลบนแผ่นป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดกาญจนบุรี” โดยเก็บข้อมูลจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์เจ้าของธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนของ 3 อำเภอ ในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอดำรง และอำเภอท่ามะกา ทั้งหมด 68 ร้าน ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะชื่อร้านค้าภาษาจีนในจังหวัดกาญจนบุรี ป้ายชื่อร้านค้าส่วนใหญ่ใช้อักษรจีนแบบตัวเต็มและเขียนด้วยรูปแบบอักษร 楷书 (kǎishū ซ้ายซู) ส่วนลักษณะการเรียงอักษรพบว่า ร้านค้าส่วนใหญ่มีการเรียงจากขวาไปซ้ายมากที่สุด จำนวนพยางค์ของชื่อป้ายร้านค้าที่พบมากที่สุด คือ 3 พยางค์ รูปแบบชื่อร้านค้าส่วนใหญ่ใช้ชื่อบุคคลเป็นชื่อร้าน เมื่อเปรียบเทียบชื่อร้านภาษาจีนและภาษาไทย พบว่าส่วนใหญ่เป็นคำเดียวกันและมีความหมายเหมือนกัน โดยใช้วิธีการเขียนทับศัพท์หรือใช้คำที่มีเสียงคล้ายกันหรือการแปลความหมาย 2) จากการวิเคราะห์ป้ายชื่อร้านค้า พบว่า ป้ายชื่อร้านค้ามีความหมายสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นสิริมงคล ยังพบงานวิจัยของ Lisakul (2021) ที่ศึกษาเรื่อง “ป้ายร้านค้าภาษาจีนบริเวณตลาดบนและตลาดล่าง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” โดยรวบรวมข้อมูลจากสำรวจเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นศึกษาพื้นที่บริเวณตลาดบนและตลาดล่าง จากแผนที่และลงภาคสนามเพื่อนำมาวิเคราะห์ เป็นจำนวน 94 ป้าย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของป้ายร้านค้าตลาดบนและตลาดล่าง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ป้ายภาษาเดียวและป้ายสองภาษา สามารถแบ่งความสัมพันธ์ของป้ายสองภาษาได้เป็น 3 ประเภท คือ ความสัมพันธ์ด้านความหมายหรือเสียงระหว่างชื่อภาษาไทยและภาษาจีน การออกเสียงของป้ายภาษาจีนและภาพสะท้อนที่ปรากฏบนป้ายร้านค้าภาษาจีน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างชื่อป้ายร้านค้ากับสินค้าและบริการพบว่า มีความหมายของชื่อป้ายร้านค้ากับสินค้าและบริการที่สัมพันธ์กัน และความหมายของชื่อป้ายร้านค้ากับสินค้าและบริการที่ไม่สัมพันธ์กัน

กลุ่มที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับป้ายภาษาจีนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีถนนเยาวราชอันเป็นแหล่งศูนย์รวมชาวไทยเชื้อสายจีนเก่าแก่ในประเทศไทย พบงานวิจัยที่น่าสนใจคือ Yothinsirikul (2020) ศึกษาเรื่อง “ภาษา

บนป้ายชื่อร้านค้าชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนเยาวราช: กรณีศึกษาชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทย” ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวนิยมในการตั้งชื่อร้านค้าทั้งภาษาจีนและภาษาไทยบนป้ายชื่อร้านค้าชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนเยาวราช ประกอบด้วย จำนวนพยางค์ ที่มาของคำ และแหล่งที่มาของชื่อร้าน สำหรับชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทยบนป้ายชื่อร้านค้าชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนเยาวราช นิยม 3 พยางค์มากที่สุด ที่มาของชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทยนิยมภาษาเดียว ส่วนแหล่งที่มาของชื่อร้านค้าเป็นแบบคำบอกชื่อสกุลมากที่สุด 2) ข้อมูลทางธุรกิจการค้าจากชื่อร้านค้าทั้งภาษาจีนและภาษาไทยของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนเยาวราช ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มธุรกิจการค้าของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนเยาวราชที่พบจากชื่อร้านค้ามากที่สุด คือ ร้านขายอาหารประเภทอาหารแห้งและอาหารสด ส่วนแง่ของผู้ประกอบการชาวไทยเชื้อสายจีนจากป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนมี “แซ่ลี้ม”(林) มากที่สุด ประเภทธุรกิจที่พบมากที่สุด คือ ประเภทธุรกิจแบบองค์กรจัดตั้ง เช่น ธุรกิจบริการ ประกอบด้วยโรงแรม (大酒店、大旅社) ร้านอาหาร (酒家、餐室) บริษัทท่องเที่ยว (旅行社) ธุรกิจการเงิน (银行、典当) และธุรกิจอาหาร (點心、餃子、燕窩) เป็นต้น การศึกษาครั้งนี้สะท้อนว่า ภาษาบนป้ายชื่อร้านค้าชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนเยาวราชสะท้อนแนวโน้มในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นข้อมูลสะท้อนเชิงภาษาประวัติศาสตร์ชาวไทยเชื้อสายจีนระบบชื่อและตระกูลแซ่ และข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจเขตชุมชนเยาวราช

นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยของ Yothinsirikul (2018) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษาพบว่า การศึกษารูปแบบและลักษณะภาษาของชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ได้สองประเด็น คือ รูปแบบและลักษณะภาษา สำหรับรูปแบบที่นิยม คือ การเขียนด้วยอักษรจีนตัวเต็มและอักษรไขว้มากที่สุด อ่านจากขวาไปซ้ายและใช้สีทองมากที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ลักษณะภาษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ จำนวนพยางค์ ที่มาของคำ และความหมายในการตั้งชื่อ สำหรับองค์ประกอบเดียวนิยมใช้คำบอกแซ่และชื่อคนอย่างเดียว ส่วนองค์ประกอบผสม นิยมแบบคำบอกชื่อ+คำบอกกิจการ+คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ และนิยมใช้จำนวน 6 พยางค์มากที่สุด ที่มาของชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนมาจากภาษาจีนภาษาเดียว ส่วนความหมายของคำ คือ นิยมชื่อร้านที่แสดงความหมายมงคลมากที่สุด ได้แก่ ความเจริญ ร่ำรวย มั่งคั่ง รุ่งเรือง ราบรื่น สำเร็จ และร่วมมือตามลำดับ เขตพื้นที่ที่พบจำนวนชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนมากที่สุด คือ เขตพระนคร ในด้านตระกูลแซ่พบว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนที่ประกอบธุรกิจทองคำ มี “แซ่แต้” และ “แซ่ลี้ม” มากที่สุด และปรากฏชื่อธุรกิจประเภทห้างร้าน (行) มากที่สุด

นอกจากนี้ยังมี Tangteekarak (2014) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความหมายของชื่อร้านค้าที่สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลของคนไทยและคนจีน” ข้อมูลที่ใช้ศึกษาเป็นชื่อร้านค้าในหมวดการศึกษา หมวดเสื้อผ้าและความงาม และหมวดอาหารและเครื่องดื่มของคนไทยในกรุงเทพมหานคร และปริมาณผลจำนวน 300 ร้าน และชื่อร้านค้าของคนจีนในสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 300 ร้าน ผลการวิจัยพบว่า การตั้งชื่อร้านค้าในหมวดการศึกษาคนไทยเลือกใช้หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับความดีงามและความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด ส่วนคนจีนเลือกใช้หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติมากที่สุด หมวดเสื้อผ้าและความงาม คนไทยเลือกใช้หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับความมั่งคั่งมากที่สุด ส่วนคนจีน

เลือกใช้หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับความดีงามและความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด และหมวดอาหารและเครื่องดื่ม คนไทยเลือกใช้หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับความมั่งคั่งมากที่สุด ส่วนคนจีนเลือกใช้หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งคนไทยและคนจีนมีความเชื่อว่าการตั้งชื่อให้มีความหมายเกี่ยวกับความดีงาม ความเจริญรุ่งเรือง ความมั่งคั่ง และธรรมชาติ ถือเป็นสิริมงคลสูงสุด

กลุ่มที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับป้ายภาษาจีนในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย พบงานวิจัยของ Rungbanjit et al.(2019) ศึกษาเรื่อง “การสำรวจและศึกษาการตั้งชื่อร้านค้าภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา” ผลการศึกษาพบว่า 1. การวิเคราะห์ชื่อร้านค้าของชาวไทยเชื้อสายจีน วิเคราะห์สองประเด็น คือ โครงสร้างและความหมายของชื่อร้าน ผลการศึกษาป้ายชื่อร้านภาษาจีนเป็นอักษรจีนตัวเต็ม (繁体) ตัวอักษรภาษาจีนที่นิยมคือสีทอง สีขาวและสีแดง โครงสร้างชื่อร้านที่นิยมมากที่สุด คือ โครงสร้างแบบมีส่วนประกอบเดียว โดยมีการใช้ชื่อบุคคล คำมงคล และสถานที่เป็นชื่อร้านค้า ส่วนการวิเคราะห์ทางความหมายพบว่า ชื่อร้านภาษาจีนและภาษาไทยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กัน มีความเกี่ยวข้องกับกิจการและเป็นคำที่แสดงถึงความมงคล โดยใช้กลวิธีการแปลทับศัพท์ และการหาคำที่มีเสียงคล้ายกัน 2. การสำรวจเกี่ยวกับชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จากการเก็บข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ผู้ที่เป็นเจ้าของร้านค้าส่วนใหญ่อายุอยู่ที่ประมาณ 40-70 ปี และมีภูมิลำเนาเป็นชาวยะลา ชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีประมาณ 5 เชื้อสาย ส่วนมากเป็นเชื้อสายแต้จิ๋ว 25 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ แคะ 15 ครัวเรือน ไทหล่า 6 ครัวเรือน ฮกเกี้ยนหรือฝูเจี้ยน 4 ครัวเรือน และอื่นๆ นอกจากนี้ ยังพบงานวิจัยของ Karanyadech et al. (2023) เรื่องการสำรวจและวิเคราะห์ป้ายร้านค้าภาษาจีน กรณีศึกษา: ชุมชนจีนตลาดเก่าระนอง โดยมีร้านค้าทั้งสิ้น 55 ร้าน ผลการศึกษาพบว่า ป้ายชื่อที่เป็นโครงสร้างเดียว มีจำนวน 32 ร้าน แบ่งเป็นโครงสร้างเดียวชื่อคนอย่างเดียวมีจำนวน 21 ร้าน คำทับศัพท์ มีจำนวน 7 ร้าน และคำมงคล 4 ร้าน ป้ายโครงสร้างผสมพบเป็นจำนวน 23 ร้าน แบ่งเป็น แซ่+ชื่อคน และส่วนประกอบอื่นที่ไม่บังคับปรากฏ มีจำนวน 12 ร้าน คำทับเสียงและส่วนประกอบอื่นที่ไม่บังคับปรากฏ จำนวน 4 ร้าน ชื่อสถานที่เป็นส่วนบังคับปรากฏและส่วนประกอบที่ไม่บังคับปรากฏ จำนวน 7 ร้าน

สรุปแล้ว จากการแบ่งกลุ่มพื้นที่ข้างต้นพบว่า ในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีผู้ศึกษาจำนวนมาก ผลการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อนึ่ง การศึกษาในพื้นที่ตามภูมิภาคอื่น ๆ ยังพบน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี โดยสำรวจและวิเคราะห์ป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี และอำเภอกำแพงแสน จำนวน 51 ร้าน พบว่า ป้ายชื่อร้านค้าในจังหวัดสิงห์บุรี เป็นป้ายแบบ 2 ภาษา คือ ภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาไทย บางพื้นที่ป้ายร้านค้านั้นมี 3 ภาษา คือ ภาษาจีน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4. ขอบเขตการศึกษา

ป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนที่ปรากฏในเขต 4 อำเภอของจังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จำนวน 38 ร้าน อำเภอบางบาล จำนวน 9 ร้าน อำเภอพรหมบุรี จำนวน 2 ร้าน และอำเภอด่านช้าง จำนวน 2 ร้าน รวมทั้งสิ้น 51 ร้าน

ตารางที่ 1 แสดงชื่อร้านค้าภาษาจีน ชื่อร้านค้าภาษาไทยและประเภทของร้านค้า

ที่	ชื่อร้านค้าภาษาจีน	ชื่อร้านค้าภาษาไทย	ประเภทร้านค้า
1	武当山	ชาบูบู๊ตัง	ร้านอาหารและ เครื่องดื่ม
2	瓦查林 肉干	วัชรินทร์ หมูทุบ-จระเข้ทุบ สิงห์บุรี	
3	成信盧	ซิ่งเซ่ง	
4	利順林	ลิ้มเจริญ	
5	利發盛	โรงน้ำชาซีเครีท	
6	生意興隆	ขนมเปี๊ยะนำโชคอร่อยฮอย 8	
7	記三劉	ขนมเปี๊ยะเล่าซากี้ แม่ละเอียด	
8	老永香餅家	ขนมเปี๊ยะแม่ศรีเมือง (ฮง)	
9	劉錦記	เล่ากิมกี้	
10	劉龍記	เล่าเล่งกี้	
11	蘇明興	โซวเม่งเฮง	
12	城餅家	ขนมเปี๊ยะ นายเจี๊ยะ ปากบาง	
13	茂泰楊	ฐานะพงศ์ (หมง)	
14	源寶	ประจักษ์พานิช	
15	盛林許	โค้วลิ้มเส็ง	
16	行金大隆成陳	ห้างทองแสงสุวรรณ	ร้านทอง
17	行金豐作陳	ห้างทองโบวกี้	
18	行金大興怡翁	ห้างทองเกรียงชัย (ฮวงก๊วะ)	
19	陳茂豐金行	ห้างทองแม่กิมลี	
20	行金大成東鄭	ห้างทองเจ้าสัว	
21	珍廣陳	ร้านทองแม่ถวิล (กวางเตียง)	
22	崇奮鄒	ร้านทองพูนหย่ง	
23	強潮張	บรรจงพานิช	ร้านขายผ้าและ เครื่องแต่งกาย
24	華盛魏	แสงฟ้ากีฬา	
25	昌泰合	กิจประเสริฐ	

ที่	ชื่อร้านค้าภาษาจีน	ชื่อร้านค้าภาษาไทย	ประเภทร้านค้า
26	生民鍾	เจิ้งมินแซ	
27	房藥裕宏	ฮงหยูโอสถ	ร้านขายยา
28	房藥西興源林	ไพบูลย์ฟาร์มาซี	
29	房藥西興源林	ง่วนเฮงโอสถ	
30	行藥元惠	กิตติโอสถ	
31	鄭天成	หยกฟ้า	ร้านขายของชำและ เบ็ดเตล็ด
32	合財郭	ไช่ฮะ	
33	豐德	เติ๊กฮง	
34	黃金貿易聯合會	ร้านทองพันธุการค้า	
35	盛榮椿方	ซุนย่งเล้ง	ร้านขายอุปกรณ์และ วัสดุก่อสร้าง
36	炎坤魏	งุ่ยคุนเอี่ยม	
37	棧源錦陳	กิมจ้วนจั้น	
38	盛炎劉	เล่าเอี่ยมเล้ง	
39	發泰	ไทยฮวด	ร้านขายอุปกรณ์ยาน ยนต์และยานพาหนะ
40	發源	ง่วนฮวด	
41	興中新	ชินฮะเฮง	
42	財發合璧藍	เปี้ยะฮะจงเจริญ	
43	發成錦	กิมเซ่งฮวด	ร้านขายเฟอร์นิเจอร์
44	發連	เลียงฮวด	
45	店傢傢泰興	เฮงไทยเฟอร์นิเจอร์	
46	泰昌松成	ท.ยินดีโกขนา	ร้านสังฆภัณฑ์
47	利錦楊	แสงฟ้า	
48	鑫漢魏	ศรีภัณฑ์	
49	興錦楊	เอี้ยกิมเฮง	ร้านขายนาฬิกา
50	銘松張	ปราณีตศิลป์	
51	行華繁	ห้างเวียงฟ้า	ร้านขาย เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์

5. วิธีการศึกษาค้นคว้า

5.1 กลุ่มเป้าหมาย

งานวิจัยนี้เป็นการลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีน ในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี รวมทั้งสิ้น 51 ร้าน โดยเลือกแบบบังเอิญ

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกการสำรวจ (Survey Record form) สำหรับบันทึกข้อมูลชื่อและประเภทของร้านค้าที่มีชื่อร้านภาษาจีน และเครื่องบันทึกภาพ เพื่อใช้ในการบันทึกภาพป้ายชื่อร้านค้า

5.3 การรวบรวมข้อมูล

1. ลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บข้อมูลป้ายชื่อร้านค้าที่มีภาษาจีนกำกับอยู่ ไม่เก็บข้อมูลป้ายที่ไม่ปรากฏภาษาจีนและนำมาแยกประเภทร้านค้า พื้นที่การศึกษาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้กำหนดในเขต 4 อำเภอของจังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี และอำเภอค่ายบางระจัน

2. ลงพื้นที่เพื่อขออนุญาตถ่ายภาพป้ายร้านค้าและจดบันทึกข้อมูล

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกประเภทร้านค้าและวิเคราะห์โครงสร้างการใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อร้านค้า โดยวิเคราะห์จากองค์ประกอบของคำ รูปแบบการวางตำแหน่งขององค์ประกอบคำ ในการตั้งชื่อร้านค้าซึ่งเปรียบเทียบกับชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทย จากนั้นประมวลผลข้อมูลชื่อร้านค้าโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางและพรรณนาวิเคราะห์

6. ผลการศึกษา

6.1 ผลการสำรวจป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

จากการสำรวจป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในเขต 4 อำเภอของจังหวัดสิงห์บุรี ผลการสำรวจพบว่า ร้านค้าที่มีจำนวนมากเป็นอันดับแรก คือ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 29.42 รองลงมา คือร้านทอง คิดเป็นร้อยละ 13.74 อันดับที่ 3 ประกอบด้วย ร้านขายผ้าและเครื่องแต่งกาย ร้านขายยา ร้านขายของชำและเบ็ดเตล็ด ร้านขายอุปกรณ์และวัสดุก่อสร้าง และร้านขายอุปกรณ์ยานยนต์และยานพาหนะ คิดเป็นร้อยละ 7.84 เท่ากัน อันดับที่ 4 คือ ร้านขายเฟอร์นิเจอร์และร้านสังฆภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 5.88 เท่ากัน อันดับที่ 5 คือร้านขายนาฬิกา คิดเป็นร้อยละ 3.92 และอันดับที่ 6 คือ ร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 1.96 ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประเภทร้านค้าที่มีป้ายชื่อภาษาจีน

ที่	ประเภทร้านค้า	จำนวน (ร้าน)	ร้อยละ
1	ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	15	29.42
2	ร้านทอง	7	13.74
3	ร้านขายผ้าและเครื่องแต่งกาย	4	7.84
4	ร้านขายยา	4	7.84
5	ร้านขายของชำและเบ็ดเตล็ด	4	7.84
6	ร้านขายอุปกรณ์และวัสดุก่อสร้าง	4	7.84
7	ร้านขายอุปกรณ์ยานยนต์และยานพาหนะ	4	7.84
8	ร้านขายเฟอร์นิเจอร์	3	5.88
9	ร้านสิ่งพิมพ์	3	5.88
10	ร้านนาฬิกา	2	3.92
11	ร้านเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	1	1.96
	รวม	51	100.00

6.2 ผลการวิเคราะห์ป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี อำเภอดำรงราษฎร์ จังหวัดสิงห์บุรี

จากการสำรวจและวิเคราะห์โครงสร้างชื่อร้านค้าภาษาจีนโดยการสังเคราะห์และแบ่งกลุ่มเพื่อทำการวิเคราะห์ สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ ป้ายชื่อร้านค้าที่ใช้โครงสร้างเดียวและป้ายชื่อร้านค้าที่ใช้โครงสร้างผสม ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.2.1 ป้ายชื่อร้านค้าที่ใช้โครงสร้างเดียว คือการตั้งชื่อร้านให้มีส่วนประกอบเพียงอย่างเดียว ได้แก่

- 1) คำบอกชื่ออย่างเดียว เป็นคำเฉพาะที่ตั้งขึ้นเพื่อใช้เรียก คน สัตว์ สิ่งของ หรือ สถานที่ พบว่าชื่อร้านที่มีโครงสร้างเดียว ส่วนใหญ่มาจากชื่อบุคคล คำทับเสียง คำที่สร้างขึ้นใหม่ คำและวลี
- 2) คำทับเสียง คือ คำภาษาจีนที่อ่านออกเสียงสำเนียงแต้จิ๋ว หรือจีนมาตรฐาน
- 3) ใช้คำบอกสถานที่อย่างเดียว เช่น การบอกทิศทาง ถิ่นที่อยู่ วิธีการใช้ชื่อสถานที่ อย่างเดียว
- 4) ใช้คำมงคลอย่างเดียว คำมงคลหมายถึงสิ่งที่แสดงถึงความรุ่งเรือง ความงาม ความเจริญ เพราะชาวจีนมีเชื่อว่า ถ้าใช้คำที่เป็นมงคลกิจการร้านค้าขายเจริญรุ่งเรือง คำมงคลที่นำมา ตั้งชื่อร้านมักสื่อถึงการอวยพรให้กิจการค้าขายเจริญรุ่งเรือง เช่น ความเจริญ ความสุข ความสำเร็จ โชคลาภ รุ่งเรือง เฟื่องฟู ร่ำรวย มั่งมี มั่นคง แข็งแรง ราบรื่น เป็นต้น

ตารางที่ 3 ตัวอย่างชื่อร้านค้าที่โครงสร้างเดียว

ชื่อร้านค้าภาษาจีน และภาพถ่ายป้ายร้านค้า	ชื่อร้านค้า ภาษาไทย	คำอธิบาย	รูปแบบคำ
武当山 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ฮกบูบูตึง	武当山 = ทิวเขาอยู่ต้ง หรือ บูตึง ในภาษาจีนฮกเกี้ยน เป็นทิวเขาที่ ตั้งอยู่ในมณฑลหูเป่ย์ (湖北) ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	คำบอกสถานที่
興中新 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ซินตงเฮง	คำทับเสียงสำเนียงแต้จิ๋ว โดยอ่านจากขวาไปซ้าย	คำทับเสียง
源寶 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ประจักษ์พานิช	源寶 = ต้นกำเนิดความล้ำค่า	คำมงคล
利發盛 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	โรมน้ำชา ซีเคร็ต	利 = กำไร 發 = เจริญ 盛 = รุ่งเรือง, เฟื่องฟู	คำมงคล
生意興隆 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ขนมเปี๊ยะน้ำ โซโคร้อยชอย 8	生意 = การค้าขาย, กิจการ 興隆 = เจริญรุ่งเรือง	คำมงคล

ชื่อร้านค้าภาษาจีน และภาพถ่ายป้ายร้านค้า	ชื่อร้านค้า ภาษาไทย	คำอธิบาย	รูปแบบคำ
昌泰合 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	กิจประเสริฐ	昌 = เจริญรุ่งเรือง, สว่าง รุ่งโรจน์ 泰 = ไทย 合 = รวมกัน, ร่วมมือ	คำมงคล
發泰 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ไทยฮวด	發 = เจริญ 泰 = ไทย	คำมงคล
泰昌松成 (ที่มา: ผู้วิจัย 2566)	ท.ยินดีโกชนา	泰 = ไทย 昌 = เจริญรุ่งเรือง, สว่างรุ่งโรจน์ 松 = ต้นสน (สัญลักษณ์ความ กล้าหาญ สง่างาม ความเข้มแข็ง) 成 = ความสำเร็จ	คำมงคล
發成錦 (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	กิมเฮงฮวด	發 = เจริญ 成 = ความสำเร็จ 錦 = สีเส้นสวยงาม, สีเส้นแว วับจับตา	คำมงคล
記三劉 ขนมเปียะเล่าซาก็ แม่ละเอียด (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	แซ่เล่า+ซาก็	劉 = แซ่เล่า 三記 = ซาก็ (ทับเสียงสำเนียงแต้จิ๋ว อ่านจาก ขวาไปซ้าย)	แซ่+ชื่อ

ชื่อร้านค้าภาษาจีน และภาพถ่ายป้ายร้านค้า	ชื่อร้านค้า ภาษาไทย	คำอธิบาย	รูปแบบคำ
劉錦記 ขนมเปียะเล้ากิมกี (ที่มา: ร้านขนมเปียะเล้ากิมกี, 2566)	แซ่เล้า + กิมกี	劉 = แซ่เล้า 錦記 = กิมกี (เป็นชื่อบุคคล โดยการทับเสียงสำเนียงแต้จิ๋ว)	แซ่+ชื่อ
盛林許 ไคว้ลิมเล้ง (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ลิมเล้ง+แซ่ไคว้	คำทับเสียง + แซ่ 盛林 = ลิมเล้ง 許 = แซ่ไคว้ (เป็นชื่อบุคคล โดยการทับเสียง สำเนียงแต้จิ๋ว อ่านจากขวาไป ซ้าย)	

6.2.2 ป้ายชื่อร้านค้าที่ใช้โครงสร้างผสม

ป้ายชื่อร้านค้าที่ใช้โครงสร้างผสม คือ ชื่อร้านที่มีองค์ประกอบของคำหลายประเภท เช่น คำบอกชื่อคน แซ่ คำบอกกิจการ คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ คำทับเสียง คำมงคล คำบอกสถานที่ เป็นต้น

ตารางที่ 4 ตัวอย่างชื่อร้านค้าที่ใช้โครงสร้างผสม

ชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทย	ความหมายภาษาจีน	คำอธิบาย
行金大成東鄭 ห้างทองเจ้าสัว (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ห้างร้าน+ทอง+เจ้าของ ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ +แซ่แต้ 鄭東成 ในที่นี้เป็นชื่อ คน อันเป็นชื่อผู้ก่อตั้ง ร้านทอง	คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ+คำ บอกกิจการ+คำมงคล+แซ่ 大金行 = ร้านทอง 成 = ความสำเร็จ 東 = เจ้าของ 鄭 = แซ่แต้

ชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทย	ความหมายภาษาจีน	คำอธิบาย
行金豐作陳 ห้างทองโบวัก (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ห้างร้าน+ทอง+ทำแล้ว รวย+แช่ตั้ง	คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ+คำ บอกกิจการ+คำมงคล+แช่ 行 = ห้างร้าน 金 = ทอง, ทองคำ 豐 = รวย 陳 = แช่ตั้ง
店侑傢泰興 เฮงไทยเฟอร์นิเจอร์ (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ร้านค้า + เฟอร์นิเจอร์ + ไทย + เจริญรุ่งเรือง	คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ+คำ บอกกิจการ+คำมงคล 店 = ร้านค้า 侑傢 = เฟอร์นิเจอร์ 泰 = ไทย 興 = เจริญรุ่งเรือง
蘇明興 โซวเม่งเฮง (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	แซ่โซว + สว่าง + เจริญรุ่งเรือง	แช่+คำมงคล 蘇 = แซ่โซว 明 = สว่าง 興 = เจริญรุ่งเรือง
豐德 เติกฮง (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	รวย + แช่เติก	คำมงคล+แช่ 豐 = รวย 德 = แช่เติก

ชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทย	ความหมายภาษาจีน	คำอธิบาย
利顺林 ลิ้มเจริญ (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	กำไรไหลมาเทมา + แซ่ลิ้ม	คำมงคล+แซ่ 利顺 = กำไรไหลมาเทมา 林 = แซ่ลิ้ม
華盛魏 แสงฟ้ากีฬา (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	รุ่งโรจน์เจริญรุ่งเรือง + แซ่จู่	คำมงคล+แซ่ 華盛 = รุ่งโรจน์เจริญรุ่งเรือง 魏 = แซ่จู่
行華繁 ห้างเวียงฟ้า (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ห้างร้าน + รุ่งโรจน์ เจริญรุ่งเรือง	คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ+คำ มงคล 行 = ห้างร้าน 華繁 = รุ่งโรจน์เจริญรุ่งเรือง
房藥裕宏 onghyuโอสถ (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)	ร้านขายยา + องหยา (ใจกว้าง)	คำบอกธุรกิจ + คำทับเสียง (สำเนียงแต้จิ๋ว) 房藥 = ร้านขายยา 裕宏 = องหยา (ใจกว้าง)

สรุปผลการวิเคราะห์โครงสร้างของป้ายชื่อร้านค้าในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี สรุปได้ว่า ร้านค้าที่ใช้โครงสร้างเดียว มีจำนวน 12 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 23.53 และร้านค้าที่ใช้โครงสร้างผสม มีจำนวน 39 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 76.47

6.2.3 สีตัวอักษรของชื่อร้านค้าภาษาไทยและภาษาจีน ในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี มีทั้งหมด 3 สี คือสีทองหรือสีเหลือง สีขาว สีแดง การใช้สีอักษรในชื่อร้านค้าภาษาจีนส่วนใหญ่จะคำนึงถึงความหมายของสี เพราะการเลือกสีจะต้องให้เป็นมงคล (Yothinsirikul, 2018, p. 213; Rungbanjit et al., 2019, p. 26) ความหมาย ได้แก่ สีทองหรือสีเหลือง หมายถึง ความร่ำรวย เจริญรุ่งเรือง สีขาว หมายถึง ความสว่าง บริสุทธิ์ และสมปรารถนา สีแดง หมายถึง ความรุ่งโรจน์ และยังเป็นสัญลักษณ์แห่งความโชคดี สามารถป้องกันภัยจากสิ่งชั่วร้ายได้

ภาพที่ 5 สีตัวอักษรของป้ายชื่อร้านค้า (ที่มา: ผู้วิจัย, 2566)

6.2.4 ลำดับการอ่านอักษรจีน พบว่าในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี นิยมอ่านจากขวาไปซ้ายและอ่านจากบนลงล่าง เนื่องจาก ในสมัยก่อน ชาวจีนเขียนตัวหนังสือจากขวาไปซ้าย และแนวดิ่งจากบนลงล่าง ต่อมาได้มีการปฏิรูปอักษรจีนในราชวงศ์ชิง จึงมีการเปลี่ยนการเขียนจากซ้ายไปขวา

6.2.5 คำนมงคลที่นิยมใช้ในการตั้งชื่อร้าน ที่พบส่วนใหญ่จะมีคำว่า 豐 (รวย) 發 (เจริญ) 昌 (เจริญรุ่งเรือง) 興 (เจริญรุ่งเรือง) 利 (กำไร)

7. อภิปรายผล

การสำรวจป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรีและอำเภอกำแพงแสน จำนวนทั้งสิ้น 51 ร้าน โดยแบ่งเป็น 11 ประเภท จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ร้านอาหารและเครื่องดื่มเป็นกิจการที่นิยมใช้ภาษาจีนในการตั้งเป็นชื่อร้านมากที่สุด รองลงมาคือ ร้านทอง อันดับที่ 3 ประกอบด้วย ร้านขายผ้าและเครื่องแต่งกาย ร้านขายยา ร้านขายของชำและเบ็ดเตล็ด ร้านขายอุปกรณ์และวัสดุก่อสร้าง และร้านขายอุปกรณ์ยานยนต์และยานพาหนะ อันดับที่ 4 คือร้านขายเฟอร์นิเจอร์และร้านสังฆภัณฑ์ อันดับที่ 5 คือร้านขายนาฬิกา และ อันดับที่ 6 คือร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ร้านค้าที่สำรวจในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสิงห์บุรีมักตั้งชื่อร้านด้วยอักษรจีนตัวเต็ม โดยนิยมอ่านจากขวาไปซ้ายและบนลงล่าง

สีของตัวอักษรที่พบคือสีทองหรือสีเหลือง สีขาว และสีแดง ซึ่งแต่ละสีมีความหมาย ดังนี้ สีทองหรือสีเหลือง หมายถึง ความร่ำรวย เจริญรุ่งเรือง สีขาว หมายถึง ความสว่าง บริสุทธิ์และสมปรารถนา สีแดง

หมายถึง ความรุ่งโรจน์ และยังเป็นสัญลักษณ์แห่งความโชคดี สามารถป้องกันภัยจากสิ่งชั่วร้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yothinsirikul (2018) การอ่านอักษรจีนในชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร นิยมอ่านจากขวาไปซ้ายและบนลงล่าง สี่อักษรของชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 5 สี ได้แก่ สีทอง สีแดง สีเหลือง สีขาวและสีเขียว การใช้สี่อักษรในชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีน ชาวไทยเชื้อสายจีนจำค่านิ่งถึงมากในเรื่องความหมายของสี เพราะการเลือกสีจะต้องให้เป็นมงคล และควรเลือกสีที่ถูกต้องกับธาตุประจำตัวของคนคนนั้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rungbanjit et al. (2019) ที่กล่าวว่า สี่อักษรของชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีน ในอำเภอเมืองจังหวัดยะลา มีทั้งหมด 3 สี คือ สีทองหรือสีเหลือง สีขาว สีแดง การใช้สี่อักษรในชื่อร้านค้าทองคำภาษาจีนต้องให้เป็นมงคล ดังนี้ สีเหลืองหรือสีทอง เป็นสัญลักษณ์แทนธาตุดิน ซึ่งหมายถึง ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ทั้งในแง่ของอารมณ์ความรู้สึกและชีวิตความเป็นอยู่ ความเจริญรุ่งเรือง สีขาว เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความสว่าง บริสุทธิ์ และสมปรารถนา สีแดง หมายถึง แสงสว่าง ความอบอุ่น พละกำลัง และความรุ่งโรจน์ สีแดงจึงเป็นสัญลักษณ์แห่งความโชคดีและความสุข

จากการวิเคราะห์โครงสร้างป้ายชื่อร้านค้า พบว่า ลักษณะการตั้งชื่อร้านค้าภาษาจีนสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ ป้ายชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างเดี่ยว และป้ายชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างผสม ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดสิงห์บุรีพบว่านิยมใช้โครงสร้างผสมในการตั้งชื่อร้านค้า ประกอบด้วย คำบอกชื่อคน แซ่ คำบอกกิจการ คำบอกรูปแบบองค์กรธุรกิจ คำทับเสียง คำมงคลและคำบอกสถานที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phattharasiriroj et al. (2023) โครงสร้างเดี่ยว คือ การตั้งชื่อร้านค้าโดยใช้ชื่อคน คำทับเสียง คำแปลความหมาย หรือคำมงคลในการตั้งชื่อร้านเพียงอย่างเดียวไม่มีองค์ประกอบอื่น ๆ มาผสม และโครงสร้างผสม คือ การตั้งชื่อร้านค้าที่มีองค์ประกอบของคำหลายประเภท เช่น คำบอกชื่อคน คำบอกกิจการ คำทับเสียง คำมงคล คำบอกสถานที่ คำแปลความหมาย เจ้าของกิจการร้านค้าให้ความสำคัญกับการตั้งชื่อร้านค้าเป็นอย่างมาก เพราะการตั้งชื่อร้านค้าด้วยคำมงคลจะสื่อถึงการอวยพรให้กิจการร่ำรวย เจริญรุ่งเรือง Phisetsakunwong (2021) กล่าวว่า เจ้าของธุรกิจให้ความสำคัญกับป้ายชื่อร้านค้าเพราะชื่อร้านค้าภาษาจีนนอกจากจะเป็นภาษาที่ชาวไทยเชื้อสายจีนใช้ในการสื่อสาร สร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าที่มีเอกลักษณ์ความเป็นจีนแล้ว ยังเป็นตัวแทนที่แสดงความคิด ความเชื่อทางวัฒนธรรมของชาวจีนตั้งแต่อดีต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tangteekarak (2014) ที่พบว่าคนไทยและคนจีนมีความเชื่อว่าการตั้งชื่อให้มีความหมายเกี่ยวกับความดีงามและความเจริญรุ่งเรือง ความมั่งคั่ง และธรรมชาติถือว่าเป็นสิริมงคลสูงสุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sodsongkrit (2012) ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้านค้าทั้งชื่อร้านค้าภาษาจีนและภาษาไทย สิ่งที่สำคัญที่ปรากฏในชื่อร้านค้าคือความเป็นมงคลต่อการค้าขาย ได้แก่ เจริญรุ่งเรือง เฟื่องฟู มั่งมี ยืนยง มั่นคง

การศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าชาวจีนที่อพยพมาทำการค้าในจังหวัดสิงห์บุรีให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาจีนในการตั้งชื่อร้านค้า ป้ายร้านค้าในจังหวัดสิงห์บุรีเป็นแบบ 2 ภาษา คือภาษาจีนโดยใช้อักษรจีนแบบตัวเต็มและภาษาไทย โดยส่วนใหญ่ชื่อร้านมักประกอบด้วยแซ่ของเจ้าของร้าน เช่น 記三劉 ขนเมเปี้ยะเล่าซากี้

แม่ละเอียด (แซ่+ชื่อบุคคล), 豐德 เต็กยง (คำมงคล+แซ่) สิ่งปรากฏในชื่อร้านค้า คือความเป็นมงคลต่อการค้าขาย ได้แก่ ร่ำรวย เจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จราบรื่น เป็นต้น

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นค่านิยม และธรรมเนียมการตั้งชื่อร้านค้าภาษาจีนที่มักตั้งแบบผสมผสานกับความเชื่อ เป็นเครื่องยืนยันว่าป้ายร้านค้าได้หลอมรวมความเชื่อ ความศรัทธาในระบบตระกูลแซ่ของชาวจีน และความเป็นมงคลต่อการดำเนินกิจการของเจ้าของร้าน ทั้งยังสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาทางภาษาศาสตร์ของชาวจีนในเรื่องการเลือกใช้คำศัพท์ อักษรมงคลที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานดังที่ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้นำเสนอ ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงให้ผู้อ่านทั่วไปเห็นถึงขนบธรรมเนียมในการตั้งชื่อร้านค้าของชาวไทยเชื้อสายจีนได้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้ศึกษาได้รับความรู้และเข้าใจโครงสร้างของป้ายชื่อร้านค้าภาษาจีนและทำให้เกิดความเข้าใจวัฒนธรรมความคิด ความเชื่อของชาวจีนในการตั้งชื่อร้านค้า
2. ผู้ศึกษาสามารถนำความรู้ไปพัฒนาการใช้ภาษาจีน เช่น ในด้านการทำธุรกิจ และการแปลความหมายอักษรจีนแต้จิ๋ว

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลป้ายชื่อร้านค้าเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้สัมภาษณ์เจ้าของกิจการร้านค้าถึงประวัติความเป็นมาในการตั้งชื่อร้านค้า ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มเติมในเรื่องการสัมภาษณ์ เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับร้านค้า
2. การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะเขตพื้นที่ 4 อำเภอในจังหวัดสิงห์บุรี การศึกษาครั้งต่อไปสามารถขยายพื้นที่ขอบเขตการศึกษา เพื่อเป็นการศึกษาความแตกต่างของการตั้งชื่อร้านค้าที่สะท้อนวัฒนธรรม ความเชื่อของท้องถิ่นนั้น ๆ

บรรณานุกรม

- Karanyadech, Y., Phathairak, S., Limbut, P. (2023). A survey and analysis of Chinese shop signs: A case study of the Chinese community in Ranong old market. *Journal of Social Science, Law and Politics*, 7(2), 115-134. (In Thai)
- Lisakul, T. (2021). *Chinese restaurant sighs, up markets and down market menus Mueang District, Nakorn phathom*. Nakorn phathom: Silpakorn University, Sanamchandra Palace Campus. (In Thai)

- Phattharasiriroj, P., Chobsuan, K., Udom, N., Wongcharee, N., Yusawang, W., Yatin, S., ...Sirisuwilai, W. (2023). A survey and analysis of Chinese name on commercial shop signs in Muang District, Khon Kaen Province. *JSSP:Journal of Social Science Panyapat*, 5(1), 111-122. (In Thai)
- Phisetsakunwong, B. (2021). Meaning reflecting beliefs in auspiciousness on Chinese-named shops in Kanchanaburi Province. *Srinakharinwirot Research and Development (Journal of Humanities and Social Sciences)*, 13(25), 61-72. (In Thai)
- Rungbanjit, W., Rungbanjit, W., Saesen, W., Saepun, W. and Noparit, P. (2019). *A survey and analysis of the tradename in Chinese Thais merchant shop and stores in Muang District, Yala Province*. Yala: Yala Rajabhat University. (In Thai)
- Sodsongkrit, M. (2012). A survey and analysis of the tradename in Chinese Thai merchant shop and stores in Muang District, Ubon Ratchathani Province. *Journal of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University*, 8(2), 59-89. (In Thai)
- Tangteekarak, S. (2014). A comparative study of the meanings of shops's names which reflect Thai and Chinese people's beliefs in auspiciousness. *Institute of Culture and Arts Journal Srinakharinwirot University*, 15(2), 45-57. (In Thai)
- Yothinsirikul, S. (2018b). Chinese names of gold shops owned by Chinese-Thais in Bangkok. *Journal of Language, Religion and Culture*, 7(2), 202-230. (In Thai)
- Yothinsirikul, S. (2020). Language used on commercial shop signs owned by Chinese-Thai entrepreneurs in Yaowarat community: A case study of the Chinese versus Thai shop names. *Journal of Human Sciences*, 21(1), 55-74. (In Thai)